

Przygotowanie narządów artykulacyjnych do wywołania głosek T, D, N, L

1. Czubek języka oparty o wewnętrzną powierzchnię górnych zębów („przyklejony”)
2. Czubek języka przesuwa się po wewnętrznej powierzchni zębów („malowanie zębów”)
3. Przesuwanie czubkiem języka po krawędziach górnych siekaczy, w obie strony, w przód i tył (drapanie języka zębami)
4. Przyciskanie czubka języka do wewnętrznej powierzchni górnych siekaczy (czubek języka wypycha zęby)
5. Dotykanie czubkiem języka do wewnętrznej powierzchni górnych zębów i gwałtowne wypuszczanie powietrza (siła strumienia powietrza wyczuwana na dłoni) („strzelanie z języka”)
6. Języczek – wędrowniczek: dotyka górnej i dolnej wargi, kącików ust, chowa się, przesuwa czubkiem po wewnętrznej części warg, po zębach (ich wewnętrznej i zewnętrznej stronie), dotyka kolejno zębów, dotyka na zmianę górnych i dolnych dziąseł, przesuwa się po dolnych dziąsłach, aż do wędzidełka; unosi się do góry i przesuwa do górnych zębów, dalej przez górne dziąsła oraz podniebienie twarde (wzdłuż szwu łączącego oba listki podniebienne podniebienia twardego), do podniebienia miękkiego i tylnej ściany gardła: potem wraca i oblizuje wargi (ważna precyzja ruchów)
7. Unoszenie szerokiego języka za górne zęby
8. Cofanie szerokiego języka do dziąseł
9. Unoszenie rozluźnionego, szerokiego języka do góry, za zęby, jednocześnie wymawiamy niedbale dede („dzidziuś”)
10. Przysysamy szeroki język do podniebienia i opuszczamy do dołu (mlaskamy całym językiem po podniebieniu, naśladujemy kopyta końskie)
11. Unosimy szeroki, rozluźniony język do góry i kładziemy na górne zęby (miseczka, łyżeczka)
12. Unosimy szeroki, rozluźniony język do góry i cofamy za górne zęby (zabawa w „chowanego”)
13. Unosimy szeroki, rozluźniony język do góry i kładziemy na górną wargę (miseczka, łyżeczka)
14. Wysuwamy szeroki i rozluźniony język tak, aby dotykał kącików warg (łopata, placek)
15. Położenie czubka języka na wałku dziąsłowym („język stoi na schodku”)
16. Przesunięcie czubka języka za wałek dziąsłowy („język schodzi ze schodka”)
17. Wielokrotnie przyciskamy czubek języka do wałka dziąsłowego („ugniatamy ciasto”)
18. Czubek języka ujmujemy między zęby tak, aby jego boczne krawędzie znajdowały się między zębami i w tym położeniu lekko go przygryzamy (masowanie języka zębami)
19. Wysuwamy szeroki, rozluźniony język na zewnątrz jamy ustnej („język na spacerze”)
20. Chowamy do jamy ustnej szeroki i luźny język („język wraca do domu”)
21. Przesuwamy czubkiem języka po wewnętrznej stronie górnych zębów („czyścimy zęby”)
22. Przesuwanie językiem od prawej do lewej i odwrotnie („wymiatanie śmieci”)

23. Przesuwanie czubkiem języka po krawędzi górnych zębów („ostrzymy górne zęby”)
24. Wysuwanie luźnego i szerokiego języka do przodu i układanie na dnie jamy ustnej
25. „Koci grzbiet” czubek języka opiera się o dolne zęby, co powoduje uniesienie się środkowej części języka
26. „Wycieraczki” – czubek języka porusza się po górnej wardze w obie strony
27. Dotykanie czubkiem języka do górnych dziąseł i opuszczanie do dolnych